

Svar på skriftligt spörsmål SS 70/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om vapenexport till Förenade Arabemiraten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 70/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Paavo Arhinmäki/vänst.:

Varför har Patria beviljats exporttillstånd till Förenade Arabemiraten trots att det är fråga om ett krigförande land som bryter mot de mänskliga rättigheterna och

avser regeringen återkalla exporttillståndet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I processen för exporttillstånd iaktas internationella åtaganden och Finlands nationella lagstiftning. Lagen om export av försvarsmateriel (282/2012) föreskriver att export av försvarsmateriel förutsätter ett exporttillstånd som beviljas av försvarsministeriet eller statsrådet. Beviljande av exporttillstånd förutsätter en helhetsprövning av tillståndet, däribland en bedömning av egenskaper och användningsändamål för de produkter som ansökan gäller, slutanvändarens tillförlitlighet, destinationslandets interna situation och säkerhetsläget i regionen. Tillståndsansökningarna behandlas i den tväradministrativa arbetsgruppen för exportärenden, där utrikesministeriet ansvarar för den utrikes- och säkerhetspolitiska bedömningen.

Vapenexportförbud och andra sanktioner utgör ett ovillkorligt hinder mot export. De centrala tillståndsprövningskriterierna är baserade på Europeiska unionens gemensamma ståndpunkt (2008/944/GUSP) om kriterier för tillståndsprövning. Där ingår bl.a. den interna situationen och de mänskliga rättigheterna i destinationslandet och huruvida landet utgör ett hot mot den regionala säkerheten. Tillståndsansökningarna behandlas från fall till fall. Länderna i Europeiska unionen och de nordiska länderna konsulterar aktivt varandra i exporttillståndsärenden. Finlands linje i beviljandet av tillstånd följer huvudströmningen inom Europeiska unionen. Detta gäller även exporten till Förenade Arabemiraten.

Slutanvändare av Patrias hjulfordon är försvarsmakten i Förenade Arabemiraten, som anses utgöra en tillförlitlig mottagare. Landets interna situation är stabil. Förenade Arabemiraten hör med vissa andra länder till den Saudiledda koalitionen som opererar i Jemen på begäran av landets lagliga regering i syfte att stabilisera säkerhetsläget. Finland följer upp situationen i regionen noggrant. Beslut om försvarsmaterielexport till regionens länder prövas från fall till fall och då beaktas även andra EU-länders linje. Finland exporterar för närvarande inte försvarsmateriel till Jemen.

Svar på skriftligt spørgsmål SS 70/2016 rd

Utrikes- eller säkerhetspolitiska hinder mot exporten har inte ansetts föreligga. Det anses inte heller föreligga utrikes- eller säkerhetspolitiska skäl att återkalla tillståndet. Läget i fråga om Jemenoperationen följs dock upp noggrant och exporttillstånden till regionen granskas från fall till fall även fortsättningsvis.

Helsingfors den 15 mars 2016

Försvarsminister Jussi Niinistö